

Komentář k hodnocení vybraných výsledků v Modulu 1 Metodiky 2017+ v Odborném panelu 2. Engineering and Technology

Zpracoval předseda Odborného panelu: prof. Ing. František Štěpánek, Ph.D.

Dne: 7. 8. 2023

1 Metodologie práce panelu

Panelisté v roli garantů hodnocení vybraných výsledků zajistili pro každý hodnocený výsledek posudky nezávislých hodnotitelů. V případě střetu zájmu na straně garanta tuto roli převzal druhý panelista pro daný FORD, případně místopředseda panelu. Na základě doručených posudků následně garant vypracoval souhrnné hodnocení a navrhl známku. Na zasedání panelu dne 26. 5. 2023 byly navržené známky schváleny konsensem panelu. Zejména detailně byly projednány ty případy, kdy se navrhovaná známka pohybovala na okrajích škály (1, 5, N) nebo kde dílčí známky navrhované hodnotiteli byly ve výraznějším rozptylu, případně kde se zdál být rozpor mezi slovním hodnocením a navrženou známkou. V takových případech byla výsledná známka na základě návrhu garanta pro daný FORD schválena konsenzem panelu, přičemž v několika málo případech se známka po panelové diskusi o jeden stupeň posunula. Pravomoc upravit v případě potřeby finální známku má též předseda panelu, který neshledal potřebu této pravomoci využít.

Na zasedání panelu byly též individuálně též diskutovány případy tzv. „technických 5“, tedy hodnocení známkou 5 nikoli z důvodu nízké kvality výsledku, nýbrž z důvodu nesprávných nebo chybějících podkladů. Panel věnoval též detailní pozornost těm případům, kde u kritéria „Společenská relevance“ nebylo na základě podkladů dodaných předkladatelem výsledku příliš jasné, v čem přesně společenskou relevanci spatřuje. Panel se přitom řídil definicemi popsány v „M17+ Uživatelské příručce pro výzkumné organizace, členy Odborných panelů, externí hodnotitele a poskytovatele institucionální podpory VaVal“.

2 Shrnutí výsledků hodnocení

Celkem bylo v rámci Modulu 1 panelem hodnoceno 372 výsledků (oproti 395 v minulém roce), z toho 201 bylo hodnoceno podle kritéria Společenská relevance a 171 podle kritéria Přínos k poznání. Počty výsledků hodnocených v jednotlivých FORDech podle každého z kritérií jsou uvedeny v následující tabulce.

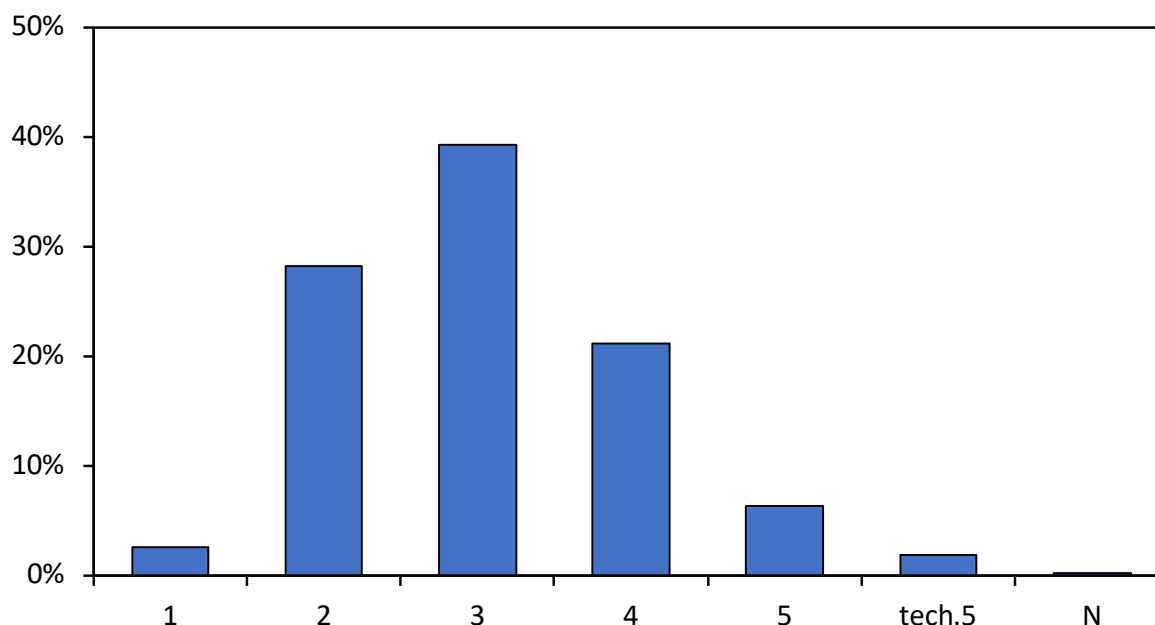
FORD	Počty hodnocených výsledků			
	Společenská relevance	Přínos k poznání	Celkem	Podíl v panelu
2.1 Civil engineering	29	21	50	13%
2.2 Electrical, electronic and information engineering	46	22	68	18%
2.3 Mechanical engineering	49	24	73	20%
2.4 Chemical engineering	9	15	24	6%
2.5 Materials engineering	33	42	75	20%
2.6 Medical engineering	3	3	6	2%
2.7 Environmental engineering	11	11	22	6%
2.8 Environmental biotechnology	1	8	9	2%
2.9 Industrial biotechnology	3	6	9	2%
2.10 Nano-technology	7	14	21	6%
2.11 Other engineering and technologies	10	5	15	4%
Celkem	201	171	372	100%

Zastoupení jednotlivých známek pro každý FORD je shrnuto v následující tabulce. Distribuce známek za panel jako celek je pak znázorněna graficky. Souhrnně lze říci, že distribuce známek za panel se blíží normálnímu rozdělení. Obecně panel hodnotí kvalitu předložených výsledků v letošním roce hodnocení jako velmi vysokou a při panelové diskusi bylo vyzdviženo několik výsledků jako obzvláště kvalitních a zajímavých.

FORD	Výsledné známky							
	1	2	3	4	5	tech.5	N	
2.1 Civil engineering	1	20	24	4	0	1	0	
2.2 Electrical, electronic and information engineering	1	25	24	14	4	0	0	
2.3 Mechanical engineering	0	12	26	29	6	0	0	
2.4 Chemical engineering	3	7	12	1	1	0	0	
2.5 Materials engineering	1	18	25	18	9	3	1	
2.6 Medical engineering	0	2	3	0	1	0	0	
2.7 Environmental engineering	0	3	9	9	0	1	0	
2.8 Environmental biotechnology	0	4	5	0	0	0	0	
2.9 Industrial biotechnology	1	6	2	0	0	0	0	
2.10 Nano-technology	3	5	10	1	1	1	0	
2.11 Other engineering and technologies	0	3	6	3	2	1	0	
Celkem	10	105	146	79	24	7	1	
Podíl v panelu	3%	28%	39%	21%	6%	2%	0%	

V porovnání s minulým rokem došlo k zajímavému posunu v počtu výsledků hodnocených známkami 2 a 4. Zatímco četnost výsledků hodnocených známkami 1, 3 a 5 zůstala oproti loňskému roku více méně konstantní, výsledků hodnocených známkou 4 výrazně ubylo (79 namísto 110) a naopak výsledků hodnocených známkou 2 výrazně přibylo (105 namísto 78).

Zastoupení známek v OP2

Co se týče zastoupení jednotlivých hlavních typů výzkumných organizací (resortní VO, ústavy AV ČR, vysoké školy), mezi výsledky hodnocenými nejvyššími (1 a 2) a naopak nižšími známkami (4, 5), nelze říci, že by v některé skupině jednoznačně převládal některý typ výzkumné organizace.

3 Postřehy a náměty panelistů

Během hodnotícího procesu a panelové diskuse bylo ze strany panelistů vzneseno několik bodů hodných zaznamenání:

- Celkový proces hodnocení v rámci Modulu 1 považují panelisté za robustní a uživatelsky přívětivý. Panel velmi oceňuje technickou a administrativní podporu ze strany kanceláře Odboru podpory RVVI, jejímž členkám a členům tímto děkuje. Při panelové diskusi bylo vneseno několik námětů na způsob práce s aplikací zejména co se týče databáze hodnotitelů, které byly zaznamenány.
- I přes jisté zlepšení byly stále zaznamenány případy výsledků, jejichž předkladatelé vložili nesprávné nebo neúplné podklady (tzv. technické 5). Panel proto apeluje na předkladatele výsledků, aby věnovali péči kontrole správnosti a úplnosti dodaných podkladů a neobírali se tak zbytečně o potenciálně hezké známky.
- Při panelové diskusi byla vznesena otázka počtu předkládaných výsledků do Modulu 1, resp. frekvence hodnocení. Zatímco u velkých výzkumných organizací zjevně není problém každý rok vybrat dostatečný počet vybraných výsledků do Modulu 1, u některých menších VO měli panelisté někdy pocit, že již takzvaně „není z čeho brát“.
- Relativně vysoký počet předkládaných vybraných výsledků též začíná narážet na ochotu a časové možnosti hodnotitelů vypracovat posudky. Zejména ti nejkvalitnější hodnotitelé jsou, zdá se, přesyceni požadavky vypracovávat

posudky různého typu (grantové agentury, vědecké časopisy, kvalifikační práce atd.).

- U kritéria Společenská relevance byla v ojedinělých případech zaznamenána argumentace předkládající výzkumné organizace pouze skutečností, že daný produkt byl uplatněn na trhu. Jakkoli je uplatnění nějakého produktu na trhu chvályhodné, panelisté si dovoluují upozornit, že předmětem hodnocení v Modulu 1 podle M17+ je kvalita výsledků výzkumné činnosti. Uplatnění na trhu je dobrým podpůrným argumentem, stále je však třeba dbát na řádné vysvětlení nebo doložení toho, v čem spočívá kvalita a originalita výsledku z hlediska výzkumné činnosti.

4 Závěr

Hodnocení v rámci Modulu 1 proběhlo bez zaznamenáníhodných komplikací a výsledné známky považujeme za robustní podklad pro další použití jak samotnými výzkumnými organizacemi, tak jejich zřizovateli i širší akademickou a neakademickou veřejností.